

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.

Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.

ISBN 978-617-8351-50-2

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК 633.1:633:8

ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ РІПАКУ ОЗИМОГО ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКУ СІВБИ

Мазуренко Б.О., доктор філософії з агрономії

Кваша Д.О., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Ріпак озимий є важливою олійною культурою, що має високу ціну реалізації та високу маржинальність. На відміну від зернових культур потреба в насінні ріпаку для технічних цілей є не лише за кордоном, але й в середині України. З ріпакової олії можна робити біодизель, тому ріпак є важливою біоенергетичною культурою. Ріпак відноситься до однорічних культур, але знаходиться на полі майже один рік, тому потребує значних капіталовкладень у технологію вирощування.

За період вегетації ріпаку застосовується велика кількість засобів захисту, при тому, що в осінній період значна частина витрат – це вартість морфорегулюючих препаратів, інсектицидів та гербіцидів. Строки сівби є дієвим методом корекції росту ріпаку, але оскільки погодні умови є непередбачуваними, тому є потреба досліджувати різні строки сівби. Інколи в оптимальні строки сівби в посівному шарі може бути недостатньо вологи для отримання дружніх сходів, тому доцільніше висіяти пізніше та отримати посів з більш однорідними рослинами.

Польовий дослід з дослідження строків сівби закладали в 2022 році під врожай 2023 у Звенигородському районі Черкаської області. Двофакторний дослід включав: фактор А – гібриди: ДК Імпреши КЛ, КВС КИРИЛ КЛ; фактор В – строки сівби: II декада серпня, III декада серпня, I декада вересня.

Гібрид КВС КИРИЛ КЛ формував більшу площу листя порівняно з ДК Імпреши КЛ за однакових строків сівби. Максимальна площа листя фіксувалася

у фазу цвітіння – 40,7 тис. м²/га у гібриду КВС КИРИЛ КЛ за сівби у II декаду серпня. Чиста продуктивність фотосинтезу у гібридів різнилася. У гібриду ДК Імпрешн КЛ в період «стеблування – бутонізація» ЧПФ становила 8,5–8,6 г/м² × добу, а в період «бутонізація – завершення цвітіння» – 9,1–9,3 г/м² × добу. Найбільша кількість сухої речовини в цього гібриду формувалася за першого строку сівби – 8,4 т/га, що суттєво перевищувало значення інших строків, що пов'язано з тривалішим періодом цвітіння. У гібриду КВС КИРИЛ КЛ чиста продуктивність фотосинтезу в перший період становила 11,1–11,2 г/м² × добу, а у другий період – 11,5–11,6 г/м² × добу. За другий період за першого строку формувалося 9,7 т/га сухої речовини, а за інших строків 8,4–8,7 т/га.

Гібрид КВС КИРИЛ КЛ формував вищу урожайність насіння за всіх строків сівби (в середньому 3,30 т/га), а гібрид ДК Імпрешн КЛ – лише 2,81 т/га. Найбільша урожайність в досліді була у гібриду КВС КИРИЛ КЛ за першого строку сівби 3,96 т/га.